

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian med förslag till utvecklad reglering över upphandlingstillsynen

Ert dnr Fi2019/02619/OU

Förvaltningsrätten i Linköping har följande synpunkter på remitterat lagförslag.

Föreslagen reformering av de verktyg som utpekad myndighet har till förfogande vid sin upphandlingstillsyn syftar, som förvaltningsrätten uppfattar det, främst till att förstärka myndighetens möjligheter att ingripa mot beteenden vid offentliga upphandlingar som inte bedöms vara förenligt med upphandlingslagstiftningen. Härtill föreslås även förändringar som rör bl.a. nivån på upphandlingsskadeavgifter och möjligheten att kräva in utredningsunderlag.

Enligt förslaget ska utpekad tillsynsmyndighet ges rätt att meddela de förelägganden och förbud som behövs för att den i det enskilda fallet relevanta upphandlingslagstiftningen ska efterlevas. Ett sådant förbud eller föreläggande ska kunna förenas med vite och kan bestämmas gälla omedelbart. Förvaltningsrätten kan konstatera att en sådan sanktionsmöjlighet kommer att ge till-

synsmyndigheten en betydande ökad befogenhet att utan föregående domstolsprövning självständigt ingripa mot inköpare som omfattas av upphandlingslagarna. Som förvaltningsrätten förstår det skulle tillsynsmyndigheten enligt lagförslaget t.ex. ges befogenhet att meddela ett direkt gällande förbud vid vite av innebörden att en upphandlande myndighet eller enhet inom viss tid ska upphöra att tillämpa ett ramavtal som enligt tillsynsmyndigheten har en alltför lång löptid.

Även om det framhålls i promemorian att ett förbud eller ett föreläggande av ovan beskrivet slag inte direkt kommer att omfatta ingångna inköpsavtal kan enligt förvaltningsrätten förutses att sådana beslut kommer att indirekt påverka avtalsförhållandet mellan berörd inköpare och leverantör. Förvaltningsrätten saknar därvid i promemorian en fördjupad analys vid vilken en avvägning görs mellan intresset av att i den offentliga affären ge förutsättningar för förutsägbara affärsförhållanden och behovet av tillsynsåtgärder inriktat på visst agerande som anses vara i strid med upphandlingslagarna men som är förenligt med gällande kontraktsinnehåll. Inte heller förs något resonemang rörande skälen varför föreslagna tillsynsbeslut, till skillnad från nu gällande tillsynsåtgärder och övriga rättsmedel, lämpligen ska kunna fattas direkt av tillsynsmyndigheten och inte medelst ett ansökningsförfarande vid domstol.

Vad gäller ekonomiska konsekvenser av förslaget bör framhållas att föreslagna utökade befogenheter att bl.a. ingripa i pågående inköpsprocesser där den offentliga upphandlingen avslutats kan föranleda en ökad måltillströmning av förhållandevis komplicerade mål av förturskaraktär. I de fall som beslut gäller omedelbart kommer också handläggningen av målen kräva snabb initial handläggning om inhibition yrkas.

I övriga delar har inte förvaltningsrätten några synpunkter.

Detta yttrande har beslutats av rådmannen Tomas Kjellgren. I handläggningen har föredragande juristen Stefka Bokmark deltagit.

Tomas Kjellgren